

Реферат на тему: "Олександр Блок"

Олександр Блок

"Жил на свете рыцар бедный..."

А. Пушкін

Коротке життя Олександра Олександровича Блока (1880-1921) відокремлена від нас вже десятиріччями. І кожне з цих десятиріч наповнене подіями великого історичного значення.

Але, чим даліше відходимо в ми в часі від Блоку, тим ближче до нас основне, головне в його творчості, яке звільнене від всього часового, раптового, наносного, ти ясніше його живий зв'язок з духовним життям людини нашого часу.

Це відчуття близькості Блока сучасності чудово показав поет Олександр Прокоф'єв:

Александр Блоку

"Опять над полем Куликовым..."

А.Блок

Звал стихами и зови, зови,
Чтоб признался я в своей любви.
Снова признаюсь,
Даю присягу:
Я с твоим стихом в могилу лягу!
Сам читал и мне не раз читали,
Когда пальцы в пальцы заплетали!
Когда солнце опускалось низко,
Когда губы были очень близко,
Когда губы ближе не бывают,
Когда все на свете забывают!
Сам слышал и слышали другие,
Те, чьи косы длинные, тугие,
Как в стихе летело слово в слово,
То, как сон, а то, как явь сурово.
Видел сам, со мной другие тоже:
Словно саблей, вынутой из ножен,
Словно на июльском солнце блещет,
Бьется,
Льется,
Гнется
И трепещет!
Да, все чаще, чаще, а не реже,
Я стихами о России брежу...

Цей живий зв'язок поета наших днів з художником, творчий розквіт якого відокремлений від нас більше ніж півсторіччям, дуже повчальний.

Справжнє мистецтво живе людиною. Його сила і значення в тому, що створюючи образи людей і картини дійсності, воно включає нас в безкінечно різний і складний процес життя, перетворює нас в його учасників, допомагаючи нам вийти далеко за межі свого безпосереднього досвіду.

Ця правда життя, ця людяність, яка заключна в творах мистецтва, зберігають силу дії далеко за межами тих епох, в які вони створюються, переростаючи воззрення самих художників, які пов'язані і обмежені в поглядах на світ предрасудками свого класу і свого часу.

Тому і живе для нас творчість Олександра Блока.

У нього є вірш, який міг бути епіграфом до всієї його творчості:

О, я хочу безумно жить!

Все сущее — увековечить,

Безличное — вочеловечить,

Несбывшееся — воплотить!

Пусть душит жизни сон тяжелый,

Пусть задыхаюсь в этом сне;

Быть может, юноша веселый

В грядущем скажет обо мне:

Простим угрюмство — разве это

Сокрытый двигатель его?

Он весь — дитя добра и света,

Он весь — свободы торжество!

5 февраля 1914 г.

Але мрія про щасливу та вільну людину зіткнулася з неподоланою та безжалісною реальністю, і це невирішене протиріччя оприділяло трагічну контрастність творчості Блока; образ веселого хлопця витіснявся в його поезії образом мерця, який ходить серед людей.

Через всю лірики проходить образ самотньої, помираючої людини, і за цим трагічним характером читач побачить той склад життя, який привів людину до падіння та загибелі в старому світі.

Я пригвожден к трактирной стойке.

Я пьян давно. Мне все — равно.

Вон счастье мое — на тройке

В серебристый дым унесено...

26 октября 1908 г.

Але Блок не був би великим поетом, якщо б він лишився в стороні від могутнього підйому визвольної боротьби в Росії. Тема Батьківщини з все більшою повнотою входить в його творчість, його вірші про Росію звучать з некрасовською силою і простотою.

В голодной и больной неволе

И день не в день, и год не в год.

Когда же всколосится поле,

Вздохнет униженный народ?

15 февраля 1915 г.

Які би не були міцні зв'язки з його старим світом (сім'я, середовище, виховання, літературні зв'язки, багато в його світопізнанні), він рвався вперед, до іншого, нового світу людських відносин.

"Минуле дивиться в майбутнє", — так говорив він про сенс поетичної творчості, і це точніше всього оприділює саме його поезію.

Ось чому Блок зразу став на сторону Жовтневої революції і створив поему "Дванадцять", яка стоїть на початку радянської поезії.

Конфлікт Блока з життям, з оточуючим його суспільним укладом, з усім його середовищем був глибоко трагічним. Дуже далеко, помиляючись, йшов він до народу, к батьківщині, до революції. Але людська трагедія, але смерть людини може бути гарантією майбутньої перемоги, якщо смерть ця свідчить про підвищення інших величин людського духу.

Ця велич і зближує Блока, його творчість з нашим часом. Ліричний герой його поезії — це людина в повному змісті цього слова. Костянтин Федін зберіг слова М.Горького про Блока: "Особливо раджу познайомитися з Олександром Блоком. Обов'язково познайомтесь. Це... Це...

Горький мовчить, шукаючи правильне слово. Але слово не знаходиться. Він з нетерпінням, але майже безмовно барабанить пальцями по столу. Раптом піднімається та випрямляється — дуже високий, худий — повільно проводить рукою зверху вниз, від голови до ніг.

— Людина, — вимовив він тихо и на мить стоїть не рухаючись".

Велич Блока як художника складається в тому, що він зумів відчутти основні протиріччя своєї епохи і з великою художньої силою перевести їх на мову лірики, тобто показати, як відображались вони в самих глибинах людської свідомості.

В епоху бурь и тревог, — казав він, — нежные и интимные стремления души поэта также преисполняются бурей и тревогой."

Ось чому історія души поета, яка розказана в його віршах, з відвертістю виступає перед нами і як історія його епохи.